

STRATEGI

Utbildningspolitisk strategi

Dokumentets syfte

Den utbildningspolitiska strategin anger mål och strategier för att skapa den bästa utbildningen för barn och elever i Nacka. Detta dokument är ett styrdokument och sammanfattar det allra viktigaste inom utbildningsområdet. Här finns vägmärken för att visa vägen till det som är målet, att skapa världens bästa skola för varje barn och elev, varje dag.

Med förskola och skola avses förskola, annan pedagogisk verksamhet, grundskola, förskoleklass, fritidshem, grundsärskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola. I förskola och annan pedagogisk verksamhet används begreppet barn, medan i övriga används elev.

Dokumentet gäller för

För att nå högt ställda mål är det avgörande att det finns ett gott samspel mellan alla som är involverade i utbildningssystemet i Nacka. Kommunfullmäktige utgår därför från att alla förskolor och skolor som verkar i Nacka och deras huvudmän följer denna strategi och arbetar för att förvekliga ambitionerna som uttalas här.

Vision och grundläggande värdering

Nackas vision är Öppenhet och mångfald. Här finns en mångfald av olika förskolor och skolor för att möta olika önskemål och behov. Hur systemet fungerar och hur kvaliteten ser ut redovisas öppet och lättillgängligt.

Nackas grundläggande värdering är Förtroende och respekt för människors kunskap och egen förmåga – samt för deras vilja att ta ansvar. Det innebär att vi tror att föräldrar själva vill och kan göra val av förskola och skola. Det betyder också att vi har höga förväntningar på chefer och medarbetare på förskolor och skolor samt på de huvudmän som är ytterst ansvariga att driva förskolor och skolor. Vi tror att de vill och kan utveckla sin verksamhet.

Ambition

Vi vill att Nacka ska vara bäst på att vara kommun. För utbildningsområdet innebär detta att Nacka ska vara i kvalitetstoppen när vi jämför oss med andra. Nacka ska ligga bra till när det gäller kunskapsresultat och andra nyckelkompetenser, till exempel initiativförmåga och digital kompetens. Resultaten ska också ligga i topp också när det gäller föräldrars och elevers upplevda kvalitet.

Alla barn och elever är olika och ingen har precis samma förutsättningar som den andra, men genom fokus på lärande, kunskap och bildning kan alla barn och elever förverkliga sin potential och därmed skapa de bästa möjliga förutsättningarna för att utvecklas till ansvarstagande medborgare i Nackasamhället och i världen. Förskolans och skolans

Diarienummer	Fastställd/senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarigt politiskt organ	Ansvarig processägare
		Kommunfullmäktige	Utbildningsnämnden	Utbildningsdirektören

förmåga att kompensera för olika bakgrunder är grunden för detta, och detta är också ett grundläggande skäl till att utbildningsområdet prioriteras högt i Nacka.

Mål

De nationella målen i skollag och läroplaner är grunden för förskolans och skolans uppdrag. I denna strategi utgår vi ifrån de nationella målen och betonar det som är särskilt viktigt i Nacka.

Alla förskolor och skolor i Nacka ska arbeta så att de utgår från varje barns och elevs förutsättningar så att de kan utvecklas maximalt, och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga. Alla barn och elever ska få det stöd och den hjälp just de behöver.

Hur målen nås avgörs av de professionella i förskolor och skolor och huvudmännen. Det är i verksamheten med barn och elever som nyckeln till utveckling finns.

Det finns fyra övergripande mål som gäller för all verksamhet i Nacka:

- Bästa utveckling för alla
- Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka
- Stark och balanserad tillväxt
- Maximalt värde för skattepengarna

För varje mål har kommunfullmäktige beslutat om fokusområden som visar vad som är viktigt på utbildningsområdet. Till varje fokusområde finns ett antal resultatindikatorer. Sist i denna strategi visas fokusområden, resultatindikatorer och målvärden för 2017-2019.

Vad krävs för att nå målen?

För att Nackas barn och elever ska få den bästa utbildningen är det viktigt att det finns en tydlig spelplan för de olika aktörer som arbetar med utbildning Nacka. Det behövs tydliga roller och ett starkt samspel mellan alla olika aktörer, präglat av höga förväntningar och en öppen relation.

Ansvar och organisation

Utbildningsnämnden i Nacka har rollen att företräda medborgarna, och ska verka för hög måluppfyllelse på utbildningsområdet. Det betyder att utbildningsnämndens främsta fokus ska vara barn, elever och föräldrar och inte enskilda förskolor eller skolor. Ansvaret definieras i utbildningsnämndens reglemente.

Utbildningsnämnden ska se till att det finns förskolor och skolor för alla barn och unga, och nämnden ska möjliggöra och underlätta föräldrars och elevers val.

Utbildningsnämnden följer upp kvaliteten i förskola och skola och fördelar resurser till utbildningsverksamheterna.¹

Alla huvudmän ska behandlas likvärdigt

I Nacka finns förskolor och skolor som drivs av Nacka kommun, medan andra drivs av fristående aktörer. Eftersom utbildningsnämndens systemansvar gäller alla barn och elever arbetar nämnden med alla förskolor och skolor, oavsett om de drivs av kommunen eller fristående aktörer. Spelreglerna är tydliga och lika för alla aktörer. Kommunala och fristående förskolor och skolor ges samma förutsättningar.

Styrelsen för de kommunala förskolorna och skolorna utgörs av kommunstyrelsen och det är således kommunstyrelsen som ansvarar för ekonomi och personal hos de kommunala skolorna. Kommunstyrelsens ansvar framgår av dess reglemente.

Fristående förskolor och skolor leds av sina fristående huvudmän, som kan vara stora eller små koncerner eller företag, stiftelser eller kooperativ.

Utbildningsnämnden har ansvar för att auktorisera de fristående förskolorna i kommunen. När det gäller fristående skolor är det statens Skolinspektion som ger tillstånd.

Förskolors och skolors ansvar

Nacka står för principen om fria och självständiga förskolor och skolor. Vi tror att de utvecklas bäst om beslut om verksamheten fattas lokalt. Därför måste förskolor och skolor ha långtgående befogenheter för hur det interna arbetet ska läggas upp och utvecklas. De måste själva få ta ansvar för hur undervisningen ska utformas, hur verksamheten ska organiseras och hur de tilldelade resurserna bäst ska användas för att målen ska uppnås.

Att förskolor och skolor är olika och kan lära och sporras av varandra ser vi som medel för att stimulera till mångfald och kvalitetsutveckling. Därför är det viktigt med likvärdiga villkor för verksamheterna. Frågan om vem som ska bedriva förskolor och skolor är underordnad, utifrån ett politiskt perspektiv. Huvudsaken är att verksamheten håller hög kvalitet och motsvarar de krav som ställs både nationellt och lokalt.

Föräldrars och elevers ansvar

I Nacka ska medborgarna ha en stark roll för att aktivt kunna påverka välfärdsverksamheterna. Vi eftersträvar engagerade och medvetna elever och föräldrar som involveras i verksamheten.

 $^{^1}$ Checkbelopp för förskola och skola samt prislista för gymnasieprogram fastställs årligen i november genom kommunfullmäktiges beslut om budget för Nacka kommun.

Elevers och föräldrars samspel med förskolans och skolans personal är av avgörande betydelse för studieresultaten. Nacka ställer därför höga krav på informationen mellan förskolor, fritidshem och skolorna och eleverna och föräldrarna. Elevers och föräldrarnas önskemål på verksamhetens innehåll är också en viktig aspekt i kundvalet. Mångfald i utbudet är ett sätt att möta de individuella krav elever och föräldrar ställer.

Barnens och elevernas utbildning är ett ömsesidigt åtagande, ett samspel med tydlig respekt för varandras olika roller och ansvar. På samma sätt som elever och föräldrar kan ställa krav på förskolan och skolan att anpassa undervisningen efter barnets eller elevens behov och förutsättningar, måste förskolan och skolan kunna ställa krav på barn, elever och föräldrar.

I Nacka är det också viktigt att alla barn och elever erbjuds en stimulerande och trygg arbetsmiljö. Alla i förskola och skola – barn, elever, lärare och annan personal – ska respektera varandra och ska också kunna förvänta sig ett respektfullt bemötande.

Alla väljer förskola och skola

Nacka tillämpar en modell där alla väljer förskola och skola, och ett grundläggande syfte med detta är att skapa stor valfrihet för föräldrar och elever. Här ska det finnas bra förskolor och skolor att välja på, stora och små, kommunala och fristående, och med olika inriktningar. När det gäller gymnasieskolan kan elever välja bland samtliga gymnasieskolor i hela Stockholms län.

Till stöd för föräldrar och elevers val finns information och jämförelser av förskolor och skolor i *Jämföraren* som är ett webbverktyg som nås via och på kommunens webbplats. För gymnasieskolorna finns information och jämförelser på Kommunförbundet Stockholms läns webbplats.

Det obligatoriska skolvalet i Nacka bidrar till att:

- Uppfylla skollagens krav om vårdnadshavarens rätt att välja skola för sitt barn
- Förskolor och skolor förbättras och utvecklas
- Barnen och elever blir motiverade för att de går på den förskola eller skola som passar dem
- Föräldrar blir engagerade i barnens förskola och skola

Förskolor och skolor får en check för varje barn och elev som de tar emot. De får dessutom extra ersättning för att alla elever ska ges likvärdiga förutsättningar att nå målen, det vill säga ett kompensatoriskt verktyg för att uppfylla Skollagens skrivningar om en likvärdig utbildning för varje barn och elev. Skolor som tar emot nyanlända elever som kommit till Nacka från andra länder ges extra ersättning utöver skolpengen.

Uppföljning, utvärdering och systematiskt kvalitetsarbete

Verksamheten i förskola och skola ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet vilket betyder att både innehållet i undervisningen och metoderna för lärande så långt som möjligt ska ha stöd i forskning eller utvärdering.

I Nacka är uppföljning och utvärdering viktig för att säkra barns och elevers rätt till den bästa utbildningen. Kommunens kvalitetssystem utgår från alla barn och elever och omfattar därför all utbildning oavsett regi. Kvalitetssystemet stödjer utvärdering och utveckling, och visar kvaliteten i förskolor och skolor i Nacka och hur man arbetar för att utveckla den. Kvalitetssystemet är också ett stöd i förskolors och skolors kvalitetsarbete.

Utbildningsnämnden ska skapa tillfällen till dialog och erfarenhetsutbyten med huvudmän och förskolors och skolors ledningar om resultaten för att skapa kvalitetsutveckling. Kommunfullmäktige ser att systematiskt och uthålligt kvalitetsarbete leder till högre kvalitet, och att det som utbildningsnämnden och kommunfullmäktige sätter ljuset på i kvalitetssystemet växer. En framgångsfaktor är att lyfta fram och synliggöra det positiva samtidigt som utbildningsnämnden går vidare med och fördjupar sig i det som verkar vara förbättringsområden.

Kvalitetssystemet utgår från de nationella målen och kommunens mål och fokusområden. Kvalitet behöver belysas med olika mått och ur olika perspektiv, både föräldrars, elevers, medarbetares och externa pedagogers syn på verksamheten. Bilderna av kvalitet redovisas öppet och tillgängligt. Informationen ger också föräldrar och elever information, särskilt inför val av förskola och skola.

Utbildningsnämnden ska genomföra fördjupade analyser och särskilda undersökningar och drar nytta av nationella jämförelser. Grundpelare i kvalitetssystemet är

- Elevers resultat
- Enkäter till föräldrar och elever
- Observationer i verksamheten
- Statistik om personal

Avslutning

De hörnstenar som beskrivs i denna utbildningspolitiska strategi bildar en ram inom vilken det ges goda förutsättningar för hög kvalitet inom utbildningsområdet. Kommunfullmäktige beslutar om fokusområden och utbildningsnämnden hur dessa ska följas upp och utvärderas. Kommunfullmäktige beslutar om finansieringen av utbildningsverksamheten, medan huvudmän, förskolechefer och rektorer svarar för genomförandet i förskolans och skolans vardag. Kommunfullmäktige pekar ut en riktning och beskriver *vad* som bör göras, medan förskolor och skolor i hög grad avgör *hur* målen ska uppnås.

För att förverkliga denna utbildningspolitiska strategi är det som aktör i Nacka kommun nödvändigt att förhålla sig till det ramverk som har beskrivits, men ramverket är inte tillräckligt på egen hand. För att nå en så hög kvalitet och måluppfyllelse som möjligt så behövs ett gott samspel mellan olika aktörer med olika ansvar inom detta ramverk.

Ett par konkreta exempel på områden där ett sådant samspel har stor betydelse idag och de kommande åren är följande:

Skickliga lärare och annan personal i förskolan och skolan

Denna utbildningspolitiska strategi ska lägga grunden för att skickliga lärare vill söka sig till och verka i Nacka. Det är i mötet mellan pedagog och barn och elever som lärandet startar och därför behövs det ett samspel mellan utbildningspolitiska mål och utvecklingen av undervisningen i klassrummen.

Förskolechefers och rektorers ledarskap

Nackas utbildningspolitiska strategi ska främja ett utvecklat, drivet och ansvarstagande ledarskap hos förskolechefer, rektorer och huvudmän. Att svara på frågan hur en förskola eller skola ska förverkliga potentialen hos varje barn och elev och bära det yttersta ansvaret för att detta också sker, kräver ett ledarskap av mycket hög kvalitet. I Nackas strategi ligger att välkomna skickliga ledare i alla delar av utbildningsområdet att verka i Nacka.

Förskolor och skolor i takt med tiden

Världen förändras och nya generationer kräver en utbildning som uppdateras i takt med tiden. Detta handlar dock inte om att ständigt skifta till nya mål eller att föra kunskap och bildning i bakgrunden, tvärtom.

Det kan till exempel handla om förskolors förmåga att leva upp till läroplanen och flexibelt kunna svara upp mot barns nyfikenhet även på nya digitala sätt att leka och lära. I skolan ska fokus alltjämt vara på elevernas kunskapsutveckling och verksamheten ska utvecklas med vetenskaplig grund och utvärdering som ledmotiv. I det sammanhanget är digitala verktyg och en öppenhet för innovationer en självklar del av skolans vardag. Det handlar mindre om hårdvara än om mjukvara; att komplettera med nya sätt att lära.

Ett annat exempel är vikten av att främja elevers förmåga till kritiskt tänkande och till källkritik som blir en allt viktigare kompetens i vår tids ökande informationsflöde.

Individuellt lärande för alla

Nackas utbildningspolitiska strategi är ett styrdokument som ska stödja uppfyllelsen av det övergripande målet om "bästa utveckling för alla". Detta förutsätter ett förhållningssätt och en kompetens att se alla barn och elever och så tidigt som möjligt identifiera om ett barn eller en elev behöver särskilt stöd utöver de anpassningar som görs varje dag i förskolan och i skolan. Med rätt stöd i rätt tid, ofta med den goda kompetens

som redan finns i verksamheten, läggs grunden just för att ett enskilt barn eller elev kan ingå i gruppen "alla". Samma sak gäller för barn och elever som har behov av ytterligare stimulans för att kunna maximera sin mycket stora potential för lärande och utveckling.

Bilaga I

Utbildningsnämndens mål, fokus och resultatindikatorer år 2017-2019

Det finns fyra övergripande mål som gäller för all verksamhet i Nacka. För varje mål finns ett eller flera fokusområden som visar vad som är viktigt på utbildningsområdet.

Vad innebär mål och fokus och hur ska de följas upp?

Mål och fokusområden	Varför och vad innebär det?	Utbildningsnämnden följer upp detta genom
Bästa utveckling för alla		
 Alla barn och elever utvecklas maximalt Alla barn och elever stimuleras till nyfikenhet och lust att lära 	Alla barn och elever ska bli sedda i förskolan och i skolan, och få stöd i att förverkliga sin potential och nå kunskapsmålen. Förskolor och skolor präglas av höga förväntningar på såväl barn, elever, föräldrar som på all personal inom förskolan och skolan. Ett stimulerande lärande lägger grunden för livslånga kunskaper och färdigheter.	Resultat från nationellt prov och betyg Enkätundersökning till föräldrar och elever Bedömning i Våga Visa- observationer
Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka		
 Alla förskolor och skolor i Nacka håller hög kvalitet Alla förskolor och skolor är goda miljöer för utveckling och lärande 	Oavsett kommunal eller fristående huvudman så är hög kvalitet och kvalitetsutveckling i fokus. Oavsett var i Nacka man bor och var man går i förskola eller skola ska det vara en bra lärmiljö.	Att alla förskolor och skolor når en mininivå när det gäller elevresultat, andel förskollärare (förskolor) eller i enkäter till föräldrar och elever samt i externa miljögranskningar
Stark och balanserad tillväxt		
 Föräldrar och elever har stora valmöjligheter vid val av förskola och skola Det är attraktivt att driva förskola och skola i Nacka. Anordnare som ligger i framkant när det gäller kvalitetsutveckling vill verka här. 	Att kunna påverka sitt val av förskola och skola lägger en god grund för trivsel, lärande och utveckling. Att få välja förskola och skola svarar också mot kraven i skollagen. Möjligheterna till en utbildning av god kvalitet gynnas av att en mångfald av skickliga anordnare vill verka i Nacka.	Statistik om tillgång till platser i förskolan och tillgodosedda förstahandsval vid val av skola Enkätundersökning till huvudmän som verkar i Nacka
Maximalt värde för skattepengarna		
 Nackas förskolor och skolor ska vara i kvalitetstoppen jämfört med andra kommuner Alla elever klarar skolan inom avsedd tid Nyanlända elever i Nacka kommer snabbt in i skolan och får en god grund för högre studier och arbetsliv. 	Det är en viktig del i kvalitetsarbetet att inte bara mäta och jämföra resultat och resursanvändning på en övergripande nationell nivå, utan också med andra jämförbara kommuner. Att vara medveten om vilka insatta resurser som bidragit till resultaten och under vilken tid är en annan viktig del av kvalitetsarbetet. Nyanlända elever väljer skola på samma sätt som elever som redan bor i Nacka, och skolor samverkar för att snabbt erbjuda skolplatser för alla elever.	Jämförelser med andra kommuner i nationella jämförelser samt kommuner som gör samma enkätundersökning Elevresultat

Hjälpmedel för förskolors och skolors arbete med mål och fokusområden.

	För oss på den här förskolan/skolan betyder det att vi	Vi följer upp detta genom	Nuläge	Önskat läge
Bästa utveckling för alla				
 Alla barn och elever utvecklas maximalt Alla barn och elever stimuleras till nyfikenhet och lust att lära 				
Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka				
 Alla förskolor och skolor i Nacka håller hög kvalitet Alla förskolor och skolor är goda miljöer för utveckling och lärande 				
Maximalt värde för skattepengarna				
 Alla elever klarar skolan inom avsedd tid Nyanlända elever i Nacka kommer snabbt in i skolan och får en god grund för högre studier och arbetsliv. 				

Mål, fokus och resultatindikatoer samt målvärden för 2017-2019.

Bästa utvecklin	g för alla				
Nämndens fokus	Resultatindikatorer		Mål	Mål 2018	Mål 2019
		2016	2017		
	Andel elever som når grundläggande kunskapsnivå				
Alla barn och elever	Gr: Andel elever i åk 9 som blir behöriga till gymnasiet.	96	96	97	97
utvecklas maximalt	Gy: Andel avgångselever som får gymnasieexamen	94	95	95	95
	Genomsnittlig betygsnivå				
	Gr: Meritvärde åk 9	264	265	265	265
	Gy: Betygspoäng för avgångselever	14,8	15,1	15,2	15,3
	Upplevd stimulans	-*			
	Fsk: Andel föräldrar som anser att verksamheten är stimulerande	96	95	95	95
	Gr: Andel elever som tycker att det är roligt att lära sig saker (åk 3)/anser att undervisningen motiverar till att vilja lära sig mer (åk 6+8)	69	75	80	80
	Gy: Andel elever som anser att undervisningen motiverar till att vilja lära sig mer.	48	55	65	75
Alla barn och elever	Upplevelse av inflytande på arbetssätt, arbetsforme	r och unde	ervisningen	s innehåll	
stimuleras till nyfikenhet	Fsk: Andel föräldrar som anser att deras barns tankar och intressen tas tillvara.	85	85	85	85
och lust att lära	Gr: Andel elever med inflytande på skolarbetet. (Genomsnitt av tre enkätfrågor.)	69	70	75	75
	Gy: Andel elever som kan påverka arbetssättet under lektionerna.	40	45	50	50
	Extern bedömning av målområdet kunskaper, utveck	ding och lä	rande i Våg	a Visa-observa	tioner de
	två senaste åren.	· ,		·····	·· · ····
	Fsk: Genomsnittlig bedömning	3,1	3,3	3,3	3,3
	Gr: Genomsnittlig bedömning	3,1	3,3	3,3	3,3
	Gy: Genomsnittlig bedömning	3,0	3,3	3,3	3,3

Nämndens fokus	Resultatindikatorer	Utfall	Mål	Mål 2018	Mål		
		2016	2017		2019		
	Andel förskolor/skolor med minst 80 procent nöjda föräldrar/elever						
	Fsk: Föräldrar nöjda med verksamheten	95	95	95	95		
Alla förskolor och skolor i Nacka håller hög kvalitet	Gr: Elever nöjda med verksamheten	83	85	90	90		
	Gy: Elever nöjda med verksamheten	56	60	65	75		
	gäller meritvärde och andel som nått kunskapskraven i alla ämnen	(2015)	07	, 4			
	, 5	(55) (2015)	64	72	80		
	Gy: Andel skolor där andelen avgångselever med	67	77	77	90		
	gymnasieexamen uppgår till minst 90 procent						
	Fsk: Andel föräldrar som anser att barnet är tryggt i förskolan	96	95	95	95		
	Gr: Andel elever som är trygga i skolan	90	95	95	95		
	Gy: Andel elever som är trygga i skolan	92	95	95	95		
	Andel förskolor/skolor utan kritik i extern granskning av	ej mätt	bestäms	bestäms	bestäm		
	miljö (granskningar från Arbetsmiljöverket och		senare	senare	senare		

Nämndens fokus	Resultatindikatorer	Utfall 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål
					2019
Föräldrar och elever har stora	Tillgång till platser i förskolan och tillge	odosedda första	handsval vid v	al av skola	
valmöjligheter vid val av	Fsk: Att det finns tillgång till lediga platser i varje kommundel	Ja	Ja	Ja	Ja
förskola och skola	Gr: Andel elever som får förstahandsvald skola till förskoleklass och grundskola	87	90	90	90
Det är attraktivt att driva förskola och skola i Nacka.	Bedömning av hur det är att verka som	huvudman i N	acka		
Anordnare som ligger i	Fsk:	ny mätning	bestäms senare	bestäms senare	bestäm: senare
framkant när det gäller kvalitetsutveckling vill verka här.	Gr:	ny mätning	bestäms senare	bestäms senare	bestäm: senare
	Gy:	ny mätning	bestäms senare	bestäms senare	bestäm: senare

Nämndens fokus	Resultatindikatorer	Utfall	Mål	Mål	Mål 2019
		2016	2017	2018	
Nackas förskolor och skolor	Bland de tio bästa kommunerna i landet kommunerna avseende andel nöjda föräl				
1	Fsk: Andel nöjda föräldrar	nej	ja	ja	ja
ska vara i kvalitetstoppen	Gr: Andel nöjda elever + SKL:s sammanvägda	ja	ja	ja	ja
jämfört med andra kommuner	resultat i Öppna jämförelser				
	Gy: Andel nöjda elever + betygspoäng	nej	ja	ja	ja
Alla elever klarar skolan inom	Andel elever som fullföljer och når måler Gr: Andel elever som nått kunskapskraven i	i en skolforn	n inom av	rsedd tid	90
avec del 4: d	alla ämnen i åk 9				
avsedd tid	Gy: Andel elever som fått gymnasieexamen inom 3 år	80	77	78	80
Nyanlända elever i Nacka	Nyanlända elevers resultat				
kommer snabbt in i skolan och	Gr: Andel elever som är nyanlända de senaste fyra åren som blir behöriga till gymnasieskolan	44	50	55	60
får en god grund för högre	när de går ut åk 9	ļ			
studier och arbetsliv.	Gy: Andel elever på språkintroduktion som går vidare till nationellt program	redovisas ej pga få elever	50	50	50